

Scriptie Geschiedenis De Val van de Berlijnse Muur

Scriptie door een scholier
2359 woorden
16 jaar geleden

★ 6,4

312 keer beoordeeld

Vak

Geschiedenis

INLEIDING

Op 9 november 1989 vierden vele mensen feest. Er was besloten dat de Berlijnse Muur werd afgebroken. Dit betekende voor vele het weerzien van verloren familieleden en het betekende ook dat Duitsland weer één werd, met een democratisch bestuur. Eén van de meest gehate muren werd na 28 jaar eindelijk neergehaald. Mensen haatte de muur omdat hun mooie Berlijn door de midden was gedeeld. Maar veel mensen hoopten ook dat de val van de muur het einde betekende de Koude Oorlog, want de muur was daar het symbool voor.

In deze scriptie over de val van de Berlijnse Muur en alles wat erom heen hoorde, kun je lezen over de Koude Oorlog en over hoe de mensen in de tijd met de Berlijnse Muur leefden.

In deze scriptie zullen de volgende vragen centraal staan:

- Waarover ging de Koude Oorlog?
- Wat had de Berlijnse Muur met de Koude Oorlog te maken?
- Hoe leefden de burgers met de Berlijnse Muur?
- Waarom is de Berlijnse Muur gevallen?
- Wat heeft de val van de Berlijnse Muur voor gevolgen gehad?

Door al deze vragen te beantwoorden zullen we uiteindelijk een antwoord krijgen op de hoofdvraag:

Wat betekende de val de Berlijnse Muur voor Europa?

WAAROVER GING DE KOUDE OORLOG?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden moeten we natuurlijk eerst weten wat de Koude Oorlog is. De Koude Oorlog was geen oorlog met legers en veldslagen. Het was een oorlog tussen het democratische westen en het communistische westen. Ze probeerden steeds een overwinning op de ander te halen. Ook wilden ze door middel van propaganda elkaar zwart te maken en de hun eigen standpunten te benadrukken.

Een goed voorbeeld hiervan is de “wapenwedloop” tussen het democratische Amerika en de

communistische Sovjet-Unie. Ze probeerden elkaar steeds te overtroeven met nog betere en modernere wapens, waaronder ook atoombommen. Beide landen wilden de grootste militaire macht hebben. Veel mensen waren bang dat dit op een werkelijke oorlog zou uitlopen, die zou kunnen leiden tot een wereldwijde vernietiging en miljoenen doden.

De oorsprong van de Koude Oorlog ligt in het toen nog Rusland in 1917. In dat jaar werd de Russische tsaar afgezet. Hij werd vervangen door een communistische regering. De naam van het land –Rusland– werd veranderd in de Sovjet-Unie.

Het democratische Westen was niet blij met het communisme. De westerse landen waren bang dat de Sovjet-Unie het communisme over de hele wereld wilden uitspreiden. Ze wantrouwden het Oosten en andersom was dat natuurlijk ook het geval.

In de tweede wereldoorlog waren de Westerse landen zich gedwongen zich met de Sovjet-Unie samen te vechten. Dit ging moeizaam omdat de twee elkaar absoluut niet vertrouwden.

Toch versloegen de Sovjets de Duitsers in sommige landen zoals in Hongarije en Tsjecho-Slowakije. Deze landen waren de Sovjets zo dankbaar dat ze met het communisme instemden. Maar soms gebruikte Sovjetleider Stalin ook geweld om landen te overtuigen van het communisme. Zo ontstond er een heel netwerk van het communisme in het oosten van Europa.

Na de 2e wereld oorlog wilden de Westerse landen ook absoluut voorkomen dat de Sovjet-Unie hun macht nog meer uitbreiden. Ze waren bang dat Stalin uiteindelijk het communisme over de hele wereld wilde uitspreiden.

Winston Churchill, de toenmalige premier van Groot-Brittannië, sprak van een ijzeren gordijn die Stalin had getrokken tussen de Westerse landen en de communistische landen. In 1961 werd er ook werkelijk een 5 meter hoge muur gemaakt dwars door Berlijn heen, die daardoor de naam “De Berlijnse Muur” kreeg.

WAT HAD DE BERLIJNSE MUUR MET DE KOUDE OORLOG TE MAKEN?

De Berlijnse Muur werd op 13 Augustus 1961 door de Oost-Duitsers gebouwd. De muur werd in Oost-Duitsland “Anti-imperialistische Schutzwall” genoemd. De Oost-Duitsers zeiden dat de muur was gebouwd om zich te beschermen tegen de “kapitalistische fascistten”. De Westerse landen waren van mening dat de muur was gebouwd om hun volk binnen hun communistische landen te houden, omdat steeds meer Oost-Duitsers en andere bewoners van communistische landen naar West-Duitsland vluchtten.

De Berlijnse Muur was dus het symbool van de Koude Oorlog omdat het de scheiding tussen de communistische landen en de Westerse landen weergaf.

HOE LEEFDEN DE BURGERS MET DE BERLIJNSE MUUR?

De bewoners van Berlijn zaten ineens met een muur door de stad. De stad werd in tweeën gedeeld. Duitsland werd verdeeld in twee Duitslanden: de BRD (Bondes Republik Deutschland, de Westerse kant) en de DDR (Deutsche Demokratische Republik, de communistische kant). Vele mensen waren familieleden kwijt die aan de andere kant van de stad woonden. Om verder uit te vinden hoe de burgers met de Muur leefden, zijn de burgers in twee groepen verdeeld: De Oost-Duitsers en de West-Duitsers.

Hoe leefden de Oost-Duitsers met de Berlijnse Muur?

De Oost-Duitsers leefden natuurlijk aan de communistische kant van de muur. Alles veranderde op slag. Ten eerste waren ze familieleden kwijt die in het Westen woonden, want naar de andere kant van de Muur gaan zat er voor de Oost-Duitsers niet bij. Later mochten er wel West-Duitsers tijdelijk naar het Oosten komen.

Financieel gezien ging het na de bouw van de Muur wel goed in Oost-Duitsland, het ging goed met de economie. Helaas waren de producten zowel kwalitatief als kwantitatief helemaal niet goed.

Omdat het in het communisme zo is dat "iedereen gelijk" is was er van elk soort eten maar één merk. Zo had met bijvoorbeeld maar één soort augurken, er bestond maar één soort melk en er bestond ook maar één soort aardappel. Zo ging het ook met meubels; alle huizen waren vaak saai en allemaal hetzelfde ingericht.

Kinderen moesten verplicht op een soort scouting: ze moesten dan allemaal dezelfde kleren aan en een rood sjaaltje om, dit symboliseerde het communisme. Ze leerden daar dan allerlei liedjes over het 'goede communisme' en over 'het slechte westerse kapitalisme'.

Omdat alles wat uit het Westen kwam verboden was, kwamen er veel illegale handeltjes in de DDR. Zo kochten veel jongeren elpees met bijvoorbeeld de muziek van The Rolling Stones illegaal. Deze waren dan door mensen uit het Westen mee gesmokkeld of over de Muur gegooid. Veel mensen waren dit leven in Oost-Duitsland zat en probeerden te vluchten. Iets wat absoluut niet makkelijk was.

Een optie was om te proberen over de Muur heen de klimmen. Dit was erg gevaarlijk, omdat je een grote kans had dat je een kogel in je lichaam kreeg. De Oost-Duitse politie, ook wel de Stasi genoemd, had namelijk het recht elke vluchtende Oost-Duitser neer te schieten. Deze mensen begingen namelijk een misdaad om te willen leven in het kapitalistische westen. In totaal zijn er alleen al in het eerste jaar van het bestaan van de Muur 41 mensen overleden tijdens een poging om over de Muur te klimmen. Toch waren de Oost-Duitsers erg vindingrijk in het vinden van gaten in de muur. Ook werden er tunnels gegraven onder de muur door.

Hoe leefden de West-Duitsers met de Berlijnse Muur?

In eerste instantie voelden de West-Duitsers zich opgesloten door de Berlijnse Muur, maar al snel kreeg men door dat het de Oost-Duitsers waren die opgesloten waren. De West-Duitsers leefden vergeleken bij de Oost-Duitsers in een luxe. Ze mochten gewoon alles eten, drinken en dragen wat ze wilden. Eigenlijk hadden de West-Duitsers niet veel last van de Muur buiten het feit dat ze soms gescheiden waren van familieleden in het Oosten. Als dit zo was mochten ze in de latere jaren dat de Muur er stond, hun familie opzoeken in het Westen. Vaak smokkelden ze allerlei artikelen mee uit het Westen zoals koekjes en ander voedsel. Ook trokken ze 3 lagen kleding over elkaar heen om zo kleding te kunnen mee nemen die veel hipper en beter was als dat ze in de DDR hadden. Bij de grens (de Muur) werden altijd hun koffers gecontroleerd. Vaak werden er spullen in beslag genomen door de Stasi. De politie die dat innam hield datgene vaak voor zichzelf, want eigenlijk vonden ze dat juist er lekker of mooi en aten ze bijvoorbeeld de koekjes zelf stiekem op. De economie in het de BRD vorderde zich ook steeds beter. West-Duitsers hadden meer geld te besteden en kochten ook mooie kleding en huizen.

Toch wilden veel West-Duitsers het liefst dat de BRD weer één zou worden met de DDR. Maar ze hadden

het toch een stuk beter dan de Oost-Duitsers.

De BRD werd ook financieel gesteund door andere Westerse landen zoals de VS. In 1963 kwam president John F. Kennedy een toespraak houden in West-Berlijn om zijn steun te betuigen aan de Westerse methode van de BRD waar hij de beroemde woorden "Ich bin ein Berliner" uitspreekt. De West-Duitsers waren verrukt toen hij dit zei ook al betekent Berliner eigenlijk "broodje" in het Duits.

WAAROM IS DE BERLIJNSE MUUR GEVALLEN?

Het duurde wel even voordat de machtsstrijd tussen de westerse landen en de communistische landen stopte.

In de jaren 70 namen de spanningen tussen de Sovjet-Unie en de VS af. In 1972 werd er een verbond tussen beide landen gesloten over de vermindering van het aantal strategische wapens. Er werd beloofd minder kernwapens te produceren. Dit was het SALT-verdrag. In 1975 tekenden beide landen het Helsinki-akkoord over de mensenrechten. Ze beloofden dus beiden de mensenrechten na te komen.

In 1979 werd het SALT-verdrag 2 getekend, ze zouden weer verminderen in het produceren van kernwapens.

Het ging weer mis toen op de 1e kerstdag de Sovjet-Unie Afghanistan binnenviel. Amerika verwierp SALT 2 en weigerde mee te doen aan de Olympische Spelen in Moskou.

In 1981 werd Ronald Reagan de nieuwe president van Amerika. Hij wantrouwde de Sovjets, maar de adviseurs van Reagan adviseerde hem een vriendschappelijke band met de Sovjet-Unie op te bouwen. In 1985 kwam Michail Gorbatsjov in de Sovjet-Unie aan de macht. Hij wist dat de Sovjet-Unie moest bezuinigen omdat het land bijna failliet was. Reagan wilde eigenlijk ook bezuinigen op de defensie-uitgaven en het zou helpen dat er een wapenvermindering zou komen.

In november 1985 ontmoeten beide mannen elkaar in Genève. Ze kwamen al snel tot een overeenkomst over de wapenvermindering en het verminderen van niet-nucleaire wapens.

De populariteit van Gorbatsjov groeide enorm in de Westerse landen. Hij vernieuwde het beleid in de Sovjet-Unie. Een belangrijk punt was de Perestrojka. Individuele bedrijven mochten nu winst maken. Een ander belangrijk punt was de Glasnost en dat betekende dat men nu meer vrijheid van meningsuiting had. Voortaan mochten de burgers kritiek hebben op het bestuur van het land. Natuurlijk waren de communistische belangrijke mensen het niet eens met Gorbatsjov. Ook bleek het dat Gorbatsjov zijn meeste beloften niet waar kon maken en al snel kwam er vanuit de Sovjet-Unie alleen maar kritiek. De communistische regering werd steeds zwakker. Vele mensen kregen door dat ze eigenlijk niet meer bang hoefden te zijn voor de Sovjet-Unie. Tussen 1989 en 1990 werden vele communistische regeringen afgezet in o.a. Hongarije, Bulgarije en Tsjecho-Slowakije.

Rond november 1989 gingen er geruchten dat de DDR de Berlijnse Muur ging slopen. Overal in Oost-Europa vielen er al communistische regeringen. Daardoor besloot de regering van de DDR dat de Berlijnse Muur dan maar gesloopt moest worden. Op 9 november was het dan ook eindelijk zo ver, de Muur werd gesloopt. Een jaar later werden Oost- en West-Duitsland weer herenigt.

In december 1989 werden er door de nieuwe Amerikaanse president George Bush en Gorbatsjov bekend gemaakt dat de Koude Oorlog ten einde was gekomen. In 1990 won Gorbatsjov de Nobelprijs van de Vrede.

WAT HEEFT DE VAL VAN DE BERLIJNSE MUUR VOOR GEVOLGEN GEHAD?

Mensen vierden uitbundig feest. Ze sloopten de Muur en vlogen in de armen van verloren familieleden. Eindelijk was de gehate Berlijnse Muur gevallen. Maar wat voor gevolgen had dit?

Door de val van de muur ontdekten vele Sovjets dat het communisme erg zwak was en dat er wel meer was dan alleen het communisme. Er werd ook uitbundig gedemonstreerd tegen het communisme. De Sovjet-Unie was verdeeld in vele lidstaten die nu hun afhankelijkheid eisten. Rusland was verreweg de grootste staat en veel kleinere staten waren het niet eens dat Rusland zo'n grote invloed had op de kleinere. In augustus 1991 was er zo'n grote druk op Gorbatsjov dat hij op 24 augustus afstand deed van zijn leidinggevende plek in de Sovjet-Communistische Partij. Vlak daarna werd die partij zelf ook opgeheven.

Het was slechts een kwestie van tijd dat de Sovjet-Unie zelf ook uit elkaar viel. Staten als Litouwen, Letland en Estland verklaarden zichzelf onafhankelijk en er volgden er meer. Rusland bleef in zijn eentje over en zo is het nu nog steeds.

De DDR en BRD werden ook weer samengevoegd. De hele regering moest opnieuw worden opgericht, taken moesten worden verdeeld. Ze moesten ook samen de economie van voormalige DDR weer opbouwen want die liep natuurlijk een stuk achter op het welvarende West-Duitsland.

Voor de Oost-Duitsers ging er een nieuwe wereld open. Mensen konden ineens uit heel erg veel verschillende merken voedsel kiezen. In Berlijn kwam er vlak na de afbraak van de Muur een regeling dat de Oost-Berlijners 100 DM (Duitse Mark) bij de bank konden ophalen om boodschappen te doen zodat ze kennis konden maken met de voor hun nieuwe producten. Ook ontstonden er souvenirkraampjes waar mensen stenen van de Berlijnse Muur konden kopen als aandenken aan de tijd toen de Berlijnse Muur er nog stond.

Kortom, er ging een wereld open voor de ex-communistische landen. Ze konden na een lange tijd eindelijk zelfstandig een nieuw, democratische land opbouwen.

HOOFDVRAAG: WAT BETEKENDE DE VAL VAN DE BERLIJNSE MUUR VOOR EUROPA?

En dan nu de conclusie die uit deze scriptie kan worden getrokken.

De val van de Berlijnse Muur heeft veel teweeggebracht.

Ten eerste viel de Sovjet-Unie uit elkaar. De meeste lidstaten van de Sovjet-Unie werden zelfstadig en democratisch. Het eens zo grote Rusland was niet meer zo invloedrijk meer in Europa.

Het communisme verdween zo goed als uit Europa.

Ten tweede werd Duitsland weer één. Het westen en het oosten werden samengevoegd en er kon een nieuw Duitsland worden opgebouwd.

Burgers uit de voormalige DDR konden weer kopen wat ze wilden en moesten ook weer zelf banen zoeken. Iedereen moest samenwerken om er weer een bloeiende economie van te maken en om een vooruitstrevend land van te maken.

De val van de Berlijnse Muur is dus een belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van Europa. Dit heeft geleid tot het welvarende Europa dat het nu is.

BRONNEN:

Boeken:

De val van de Berlijnse Muur – Het einde van de Koude Oorlog
Nigel Kelly
De koude Oorlog 1917-1990

Films:

Good Bye Lenin!
Die Sonnallee

Internetsites:

<http://www.berlinwall.com/>
<http://www.scholieren.com/>
<http://www.digischool.nl/du/lexikon/chronik/index.htm>
<http://www.duitslandweb.nl/Informatie/Naslagwerk/Geschiedenis/1989-1990/index.html#EscalatieXenXvalXvanXdeXMuurX-X1989.xml>
<http://www.kidsplanet.nl/planet/show/id=41333/contentid=17353/sc=dadd48>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Berlijnse_muur